

”En bra skola har en hållning, en filosofi och ett värdegrundsarbete och utifrån detta är det högt i tak i förhållande till alla andra demokratiska synsätt och övertygelser. Dåliga skolor har inte denna takhöjd och riktigt dåliga skolor borde avvecklas”, skriver tre företrädare för Kristna friskolerådet”, apropå Liberalernas utspel om att stoppa religiösa friskolor.

Tillit eller konfrontation i friskoledebatten?

Den 28 januari, 2016 skrev inrikesminister Anders Ygeman så här om att skapa ett samhälle som bygger på tillit: ”Grundbulten i regeringens politik är ett samhälle som håller ihop ... och det är vår skyldighet att göra allt vi kan för att skapa ett samhälle som kännetecknas av att alla människor känner tillit till och har ett stort förtroende för det offentliga”. Vi håller helt med Anders Ygeman och det är en glädjande signal när en socialdemokrat talar om ”tillitssamhället”.

Ett samhälle som inte bygger på tillit är det samhälle som Jan Björklund och Liberalerna presenterade på DN debatt den 12:e september, 2016. I artikeln tillkännagav man att man vill stoppa konfessionella friskolor. De skapar ett samhälle som inte håller ihop, eftersom grupp sätts mot grupp. Björklund och Liberalerna förefaller anse, att den dominerande religionsuppfattningen i samhället, den sekulärhumanistiska, ska ha företräde före andra livsåskådningar och därmed, enligt Björklund, ha tolkningsföreträde och överhöghet i förhållande till till exempel kristen, judisk och muslimsk tro.

Skolan bör också, enligt Jan Björklund, tvärt emot internationella och förpliktigande överenskommelser, endast utgå från ett visst tänkande, majoritetssamhällets tänkande. En trist signal, när fritänkandet övergår i rigiditet och begreppet liberal urholkas allt mer.

Som företrädare för kristen skola i Sverige hösten 2016, är vi de första att beklaga att en del av det tvångsmässiga och ofria tänkandet kommer från en hård och oförsonlig kristendomstyp, som när man var i majoritet ”i förrgår”, gjorde samma sak som socialdemokraterna ”i går” och liberalerna ”i dag”, försökte påtvinga medmänniskorna sina överlägsna tankar och syndkataloger. När tillit byts ut mot maktpositionering urholkar vi demokratin och i stället för att söka goda argument handlar det om inflytande genom maktanspråk och misstänkliggöranden.

Hegel, den idealistiska dialektikens fader, lade grunden till ett, som vi ser det, låst tänkande med tes, antites och syntes vilket leder till en polariserad maktkamp och ett antingen/eller. Man lägger ett ”skambud” (tes) mot rådande norm (antites) och efter-

Skolan ska frigöra barnens kreativitet och skaparglädje. Det sker bäst med mångfald i tankar och pedagogik, menar artikelförfattarna.

Foto: Lise Åserud / NTB scanpix / TT

●●●
När tillit byts ut mot maktpositionering urholkar vi demokratin och istället för att söka goda argument handlar det om inflytande genom maktanspråk och misstänkliggöranden.

som metoden är utpressningsliknande behöver man inte nödvändigtvis utgå från fakta. Till sist är man sedan nöjd med att ha nått en förlikning på halva vägen, den så kallade syntesen.

Den svenska skolan står enligt lagen på kristen och västerländsk humanistisk grund, inom vilkas ramar dynamisk pluralism är både önskvärd och möjlig. När på senare tid influenserna från andra värdegrunder blivit allt starkare i den svenska skolan, försöker många, liksom nu senast Liberalerna, att komma runt den problematiken genom att bunta ihop icke västerländskt tänkande med kristendom, kanske för att inte framstå som främlingsfientliga. Aldrig helt öppet, men ständigt lågmält och subtilt. I stället för att våga stå för att det finns segregeringstänkande och handlande, inom såväl österländskt som västerländskt tänkande, söker man syndabockar som

kan vara den antites som möjliggör för även den dåligt underbyggda tesen att ha framgång.

I den goda pluralistiska skolan menar vi att alla teser måste vara väl underbyggda och att framåtskridande snarare sker genom att olika perspektiv tillförs. En bra ordning är att skolor som samvetsgrant söker elevernas bästa vad det gäller mående och kunskapsutveckling, och som är sakliga, allsidiga och vakar över den personliga integriteten, inte bör granskas med en snävare måttstock än skolor som inte lever upp till detta. Oavsett huvudman och oavsett grundläggande filosofi eller tro, så är en dålig skola alltid en dålig skola och en bra skola alltid en bra skola.

En bra skola har en hållning, en filosofi och ett värdegrundsarbete och utifrån detta är det högt i tak i förhållande till alla andra demokratiska synsätt och övertygelser. Dåliga

skolor har inte denna takhöjd och riktigt dåliga skolor borde avvecklas. I ett relationellt tänkande bekämpas inte olika perspektiv, inte heller trospektivet, eftersom alla väl underbyggda resonemang tillför kvalitet.

”Det är vår skyldighet att göra allt vi kan för att skapa ett samhälle som kännetecknas av att alla människor känner tillit till och har ett stort förtroende för det offentliga”, skrev Ygeman. Men även förtroende för det enskilda, givet att det handlar om individer och sammanhang som är förtroende värda.

Bo Nyberg

ordförande, Kristna friskolerådet

Sven Magnuson

v. ordförande, Kristna friskolerådet

Lars Brandström

styrelseledamot, Kristna friskolerådet